

**Lisensiaatintutkimuksen prosessi
tekniis-taloudellisessa
tohtoriohjelmassa**

Sisällys

Johdanto.....	3
Lisensiaatintutkimus.....	3
Lisensiaatintutkimuksen tarkastus.....	4
Lisensiaatintutkimuksen arviointi.....	5
Valmistuminen	5

Johdanto

Jos jatko-opiskelijalle on myönnetty oikeus suorittaa tohtorin tutkinto, hän voi halutessaan suorittaa välitutkintona lisensiaatin tutkinnon. Teknis-taloudellisessa tohtoriohjelmassa (TOTO) välitutkinto voi olla tekniikan lisensiaatti (teknisellä perustutkintotaustalla) tai filosofian lisensiaatti (ei-teknisellä perustutkintotaustalla).

Lisensiaatin tutkintoon kuuluu vähintään 30 opintopistettä jatko-opintoja ja lisensiaatintutkimus, jonka tiedekunta hyväksyy. Jatko-opinnoissa noudatetaan TOTO:n periaatteita jatko-opintojen hyväksyttämiseen. Lisensiaatintutkimuksen ohjauksessa noudatetaan TOTO:n ohjaajat ja seurantaryhmät -ohjetta.

Väitöskirjan muotoa koskevat yleiset säädökset on esitetty Valtioneuvoston asetuksessa 794/2004 (luku 5, 22 §) ja 1039/2013 (§21, 22 ja 26). Myös lisensiaatintutkimuksen tulee täyttää nämä kriteerit.

Lisensiaatintutkimus

Lisensiaatintutkimus on rajatulla teknis-taloudellisella tutkimusalalla tehtävä itsenäinen tutkimus. Lisensiaatintutkimuksessa opiskelijan tulee osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa alan tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Lisensiaatintutkimukseksi voidaan hyväksyä yhtenäinen tutkimus (monografia) tai artikkeleista ja yhteenveto-osasta koostuva kokoelma (ns. artikkeli- tai nippulisensiaatintutkimus). Samat yleiset periaatteet pätevät kuin väitöskirjoissa (ks. Suositus väitöskirjojen rakenteelle ja laajuudelle), mutta lisensiaatintutkimuksen vaatimustasolla. Lisensiaatintutkimuksen laajuus on tyypillisesti noin puolet väitöskirjasta.

Artikkelilisensiaatintutkimuksen artikkelien tulee käsitellä samaa ongelmakokonaisuutta ja olla tieteellisiä julkaisuja. Julkaisujen määrä itsessään ei ole ratkaiseva, vaan olennaista on, että julkaisut muodostavat loogisen kokonaisuuden ja lisensiaatintutkimus kokonaisuudessaan osoittaa tutkimusalaan perehtyneisyyden ja valmiuden soveltaa tieteellisiä menetelmiä. Tyypillisesti artikkelilisensiaatintutkimuksessa voisi olla esim. 2 julkaisua, mutta lukumäärä riippuu muun muassa siitä, kuinka suuri osa julkaisuista on yhteisjulkaisuja, mikä on tutkijan osuus niissä, julkaisujen tieteellisestä laadusta ja merkittävydestä sekä siitä, kuinka korkeatasoisilla foorumeilla ne on julkaistu tai suunniteltu julkaistavaksi. Julkaisuista vähintään yhden tulisi olla vertaisarvioitu, julkaistu tai julkaistavaksi hyväksytty lehtiartikkeli. Julkaisuihin voi kuulua yhteisjulkaisuja, jos tutkimuksen tekijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa. Tekijän on lisensiaatintutkimuksen osana esitettävä luettelo siitä, missä artikkelit on julkaistu tai hyväksytty julkaistaviksi, sekä selvitys lisensiaatintutkimuksen tekijän roolista ja vastuista yhteisjulkaisuissa.

Lisensiaatintutkimus kirjoitetaan tiedekunnan hyväksymällä kielellä, joka on tavallisimmin englanti tai suomi. Jatko-opiskelijan tulee huolehtia siitä, että tutkimuksen kieliasu on moitteeton. Lisensiaatintutkimukseen on aina sisällytettävä suomen- ja englanninkielinen tiivistelmä.

Lisensiaatintutkimuksen tarkastus

Ennen lisensiaatintutkimuksen jättämistä tarkastettavaksi jatko-opiskelijan tulee varmistaa vastuuhjaajalta, että tutkimus on valmis tarkastettavaksi. Hänen tulee myös varmistaa, että hänellä on tekijänoikeus lisensiaatintutkimukseensa sisältyviin kuviin, taulukoihin tai muuhun aineistoon ja että hän on hankkinut verkkojulkaisuluvan tällaiseen aineistoon (esim. artikkelitutkimuksen artikkelit). Työlle on myös tehtävä virallinen tekstin alkuperäisyystarkastus Turnitin-järjestelmässä (vastuuhjaajan Turnitin-sivulla), ja tästä tehdään merkintä opinnäytteeseen vastuuhjaajan tekemän tarkastuksen jälkeen. Lisensiaatintutkimuksen kieliasun tarkastamisesta sekä mahdollisista sidonta- ja painatuskuluista vastaa työn tekijä.

Kun lisensiaatintutkimuksen käsikirjoitus on jatko-opiskelijan ja vastuuhjaajan mielestä sisällöltään valmis ja ulkoasultaan viimeistelty, jatko-opiskelija toimittaa käsikirjoituksen (pdf-muotoisena) ja sen mahdolliset artikkelit ja vastuuhjaaja toimittaa Lisensiaatintutkimuksen tarkastajat -lomakkeen liitteineen tiedekuntaan osoitteeseen mab.doc.tau@tuni.fi. Vastuuhjaaja tekee ehdotuksen työn tarkastajiksi keskusteltuaan lisensiaatintutkimuksen tekijän kanssa. Tohtoriohjelmavastaava tarkistaa ehdotukset ja puoltaa niitä. Dekaanin nimeää em. ehdotuksen pohjalta tutkimukselle vähintään kaksi tarkastajaa, joiden tulee olla tohtorin tutkinnon suorittaneita. Vähintään toisen tarkastajista tulee olla Tampereen yliopiston ulkopuolinen. Toinen tarkastaja voi olla Tampereen yliopiston sisäinen, mutta ei lisensiaatintutkimuksen ohjaamiseen osallistunut henkilö tai muulla tavoin esteellinen.

Jatko-opiskelija tallentaa lisensiaatintutkimuksen julkaisuarkisto Trepoon, kun opinnäyte jätetään tarkastettavaksi. Jatko-opiskelija tai vastuuhjaaja lähettää tarkastajille saman version työstä kuin on palautettu Trepoon. Lisätietoa [kirjaston ohjeistuksesta](#). [Kuvalliset ohjeet opinnäytteen jättämisestä tarkastettavaksi](#). Tiedekunta ohjeistaa tarkastajat.

Lisensiaatintutkimusta ei tarvitse painattaa, vaan opinnäytteet julkaistaan ja arkistoidaan sähköisesti Tampereen yliopiston kirjaston julkaisuarkistossa. Lisensiaatintutkimus julkaistaan sen jälkeen, kun tieto opinnäytteen hyväksymisestä on merkitty opiskelijatietojärjestelmään ja siirtynyt järjestelmästä kirjastoon.

Tarkastuksen yhteydessä tarkastajat tutustuvat lisensiaatintutkimukseen, tunnistavat sen vahvuudet ja ansiot sekä laativat siitä kysymyksiä ja parannusehdotuksia.

Vastuuhjaaja järjestää lisensiaatintutkimukselle julkisen esitys- ja tarkastustilaisuuden Tampereen yliopistossa vähintään yksikkötasolla (tai tohtoriohjelmassa) ja toimii tilaisuuden puheenjohtajana. Tilaisuuden tarkoituksena on selvittää lisensiaatintutkimuksen vaatimustason toteutuminen, antaa jatko-opiskelijalle rakentavaa palautetta lisensiaatintutkimusaiheen jatkokehittämiseksi väitöskirjaa varten ja

mahdollistaa tulosten esittäminen yleisölle. Tilaisuuden aluksi lisensiaatintutkimuksen tekijä esittelee lisensiaatintutkimuksen pääsisällön lyhyesti (noin 15 min), jonka jälkeen tarkastajat esittävät lisensiaatintutkimusta koskevan arvionsa ja parannusehdotuksensa ja käyvät tekijän kanssa keskustelua työn sisällöstä ja kehityskohteista (noin 1 h). Vastuuohjaajan ja jatko-opiskelijan yhteisesti niin sopien myös yleisö voi kommentoida ja keskustella lisensiaatintutkimuksesta. Tilaisuus on luonteeltaan epämuodollisempi kuin väitöstilaisuus, mutta kuitenkin julkinen. Lisensiaatintutkimuksen esitystilaisuuden loppuun tarkastajat arvioivat, onko lisensiaatintutkimus, sen esitys ja puolustus onnistunut ja täyttääkö se lisensiaatintutkimuksen kriteerit.

Tarkastajat antavat yhteisen kirjallisen lausunnon, jossa selkeästi ehdotetaan työn arvostelua (tai kaksi erillistä lausuntoa, yhteinen arvosanaehdotus).

Lisensiaatintutkimuksen arviointi

Tarkastajat antavat lisensiaatintutkimuksesta kirjallisen lausunnon arvosanaehdotuksineen esitystilaisuuden jälkeen (2 viikon kuluessa). Dekaanin päättää lisensiaatintutkimuksen hyväksymisestä tarkastajien lausunnon/lausuntojen ja arvosanaehdotuksen pohjalta. Arvosana-asteikko on hyväksytty-hylätty.

Lisensiaatintutkimuksen arvioinnissa otetaan huomioon

1. riittävät tiedot tieteenalasta
2. riittävä menetelmäosaaminen
3. kyky toteuttaa tieteellinen tutkimus itsenäisesti

Jatko-opiskelijalle varataan mahdollisuus vastineen antamiseen tarkastajien lausunnosta ennen arviointipäätöstä.

Valmistuminen

Jatko-opiskelijan tulee anoa tutkintovaatimusten vahvistamista ja kaikkien jatko-opintojen tulee olla tehtynä ennen kuin jatko-opiskelija voi anoa valmistumista lisensiaatiksi. Valmistumistaan varten jatko-opiskelija täyttää todistushakemuksen Sisussa.

Dekaanin myöntää tutkintotodistuksen valmistuvalle jatko-opiskelijalle, kun kaikki tutkintovaatimukset ovat täyttyneet ja lisensiaatintutkimus on hyväksytty. Valmistumista varten varmistetaan, että:

- opiskelija on kirjautunut läsnäolevaksi tiedekunnan tohtoriohjelmassa,
- opiskelija on hyväksyttänyt tutkintovaatimuksensa (tutkinnon rakenne ja opinnot),
- kaikki tutkintoon tarkoitetut opinnot on kirjattu suoritusrekisteriin, ja

- dekaani on hyväksynyt lisensiaatintutkimuksen.

Vain tiedekunnan tohtoriohjelmasta voi valmistua. Mikäli opiskelija on yliopiston yleisessä tohtoriohjelmassa, hänen on ensin haettava siirtoa tiedekunnan tohtoriojelmaan.

Tampereen yliopisto järjestää valmistuneiden juhlia kahdesti vuodessa, kesä- ja joulukuussa.